

Gjest

Hello, Everyone!

My name is Xiao-yi Zhang, I come from Shanghai Jiao Tong University, which has 110 years history and is a famous university in China!

I'm an associate professor in the School of International and Public Affairs and do mainly teach and research in social welfare area. During my stay for 2 months here as a visiting scholar, I will particularly do research on community based elderly care service.

Our school in Shanghai has 4 departments: the Dept. of comparative politics, the Dept. of public administration, the Dept. of public affairs management and the Dept. of international relations. We have nearly 250 undergraduates, about 50 graduates, and 20 doctoral students. The largest group is the 1500 Professional MPA students who works daytime as civil servants in our government at different levels in Shanghai. I'm the executive director of MPA program in our university and the vice-dean of our school and I am head of the MPA Education program.

On behalf of our school, I'd like to express our deep appreciation of the collaboration between our school in Shanghai and the Department of Comparative Politics. In recent three years, your professors has come to our school and taught our students. We arrange a Norwegian Educational Week every year which has attracted important attention within Shanghai, even the Consul General of Norway in Shanghai attends our opening and closing ceremony every year!

At last, I'd very much appreciate my colleagues here! I've been here for more than two weeks. Everyone here is friendly and very helpful to me! Now you will begin your summer vacation. Wish you have a good time in summer! I'll return to Shanghai at the end of July before the new semester here begins.

Notiser

Mannheimer Zentrum für Europäische Sozialforschung

Professor Stein Kuhnle, for tiden professor i "comparative social policy" ved Hertie School of Governance i Berlin, er av Universitetet i Mannheim utnevnt til medlem av Scientific Advisory Board til Mannheimer Zentrum für Europäische Sozialforschung (MZES) for perioden 2006-2008.

Sampol deltar i planlegging av et nytt bachelorprogram i USA studier

Studieprogrammet er utviklet i et samarbeid mellom fire fag: engelsk, historie, religionsvitenskap og sammenliknende politikk. I tillegg tilbyr medievitenskap et emne i USA-studier. Studiet skal gi grunnleggende kunnskap og forståelse om litteratur, kultur, historie og politikk i USA som verdens mest innflytelsesrike land og den mektigste staten/statsdannelsen verden har sett. Studieprogrammet åpner for kombinasjoner av fag og emner fra de deltagende fagdisiplinene. Et semesters studieopphold ved et universitet i USA er en integrert del av studieprogrammet. Programmet starter fra høsten 2007.

Alumni

Sampol deltar sammen med sosiologi i et pilotprosjekt på alumniorganisering. Universitetsstyret vil til høsten vurdere om dette skal videreføres. For mer informasjon: ase.ostensen@isp.uib.no

Årets faglitterære pris til bokprosjekt om politiske skandale Universitetsforlagets faglitterære pris 2006 går til Tor Midtbø for hans bokprosjekt om Politiske skandaler

Politikere vurderes ikke bare ut fra saksforhold, standpunkter og velgerstyrke, men ut fra medieappell, karisma og glamourfaktor. Når politikere faller, faller de fort og dypt. Ingenting gleder en avisredaktør mer enn når skandalen er et faktum. Men hva skal til for å skape en ekte politisk skandale? Og hvordan bør den håndteres av dem skandalen rammer?

Universitetsforlagets faglitterære pris deles hvert år ut til beste faglitterære prosjektide. Prisen er på 100 000 kroner og en skulptur laget av kunstneren Jens Hauglin. Vinnerprosjektet blir utgitt på Universitetsforlaget.

Tor Midtbø mottok prisen på Universitetsforlagets sommerfest 7. juni.

Masteroppgaver levert våren 2006

Bjørshol, Einar: Parties Matter.

Explaining Political Corruption in Democratic Regimes.

Næss, Ninja Tolo: Nordic Green Party members.

Falch, Åshild: Durable Peace

Following civil War: Testing the Importance of Security Guarantees and Institutional Settlement Arrangements.

Lauvsnes, Trine: The Judicial protection of tolerance in Chile and Argentina. Explaining freedom of expression jurisprudence, 1990 – 2003.

Lie, Sverre Arne: Shifting parties, constant cleavage. Party system formation along the urban-rural cleavage in post-communist Lithuania.

Nordlie, Lene: Politisk opposisjon i et autoritært regime. En analyse av regimets respons til islamsk opposisjon i Egypt.

Skard, Åshild: Regional mobilisering i to dimensjoner: En studie av regionkontorer i EU.

Skjævestad, Anne: The Mapuche people's battle for indigenous land: Possibilities for litigating on indigenous land rights.

Sørensen, Unn Therese: En komparativ undersøkelse av parlamentarisk likestilling i Norge og Sverige.

Olsen, Knut Gjersteth: A Third Image Challenge to Democratic Peace. – An Interaction Analysis of the Cold War Effect.

Sundsbaek, Ragnhild: Private sikkerhetsintervensjoner på internasjonalt nivå 1960-2002.

Dyregrov, Silje: Helt kort til slutt: Hva med folkeretten? En sammenligning av NRK og TV2s nyhetsdekning av folkerett i Kosovo- og Irak-krigen.

Hovedfagsoppgaver levert våren 2006

Olsnes, Torunn: Politikk og rett. Domstolens betydning for Europaparlamentets økte innflytelse i EU 1979-1999.

Åbergjord, Ingrid: Aktiv dødshjelp - passiv politikk? En studie av Norge og Nederland.

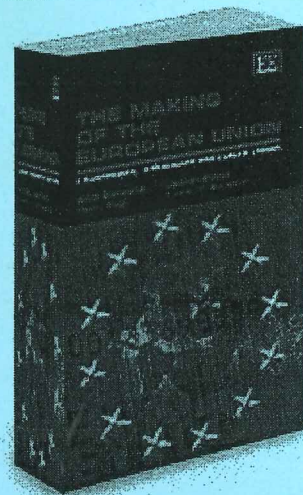
Holmås, Randi: Frankrikes suverenitet i møte med transnasjonale økonomiske aktører og strømninger.

Semesterstart 16. august

UNIVERSITETET I BERGEN
Institutt for sammenliknende politikk
Adr: Christiesgt. 15, 5007 Bergen
Tlf: 55 58 21 75/78. Faks: 55 58 94 25
e-mail: post@isp.uib.no
Instituttstyrer:
Professor Lars Svåsand
Layout: Terese Zeil

1/06

Nye bøker

The Making Of The European Union Foundations, Institutions and Future Trends Cheltenham, UK: Edward Elgar

Sten Berglund, Professor of Political Science, University of Örebro, Sweden and Humboldt University, Berlin, Germany, Joakim Ekman, Doctor of Political Science, University of Örebro, Sweden, Henri Vogt, Research Fellow, the Centre for European Studies, University of Helsinki, Finland and Frank H. Aarebrot, Professor of Comparative Politics, University of Bergen, Norway.

The Making of the European Union argues that the process of European integration has drifted into serious crisis, perhaps the most serious since the Danes voted against the Treaty of the European Union in 1992. French and Dutch voters blatantly rejected the Treaty establishing a Constitution for Europe in the summer of 2005, thus freezing the constitutional process for at least a year. The outcome of these referenda indicates that the views and attitudes of average Europeans have not been sufficiently listened to.

Analysing the conditions for European integration, this book applies

SamPol aktuelt

a citizens' or 'bottom-up' perspective on the integration process. The difficulties that the constitutional process has encountered illustrate the relevance of bringing public opinion into the analysis of the prospects for European integration. The book describes and analyses the historical, mental, intellectual, and attitudinal denominators of European integration, denominators that have shaped the processes so far and will continue to do so in the future. The authors apply a broad comparative perspective, where European nation-states constitute the primary units of analysis. The focus is on the foundations of European integration, public views about the EU, including various shades of Euroscepticism, and the longterm prospects of the EU.

This is a fascinating and penetrating look at the EU and will therefore appeal to a wide audience including scholars and researchers in the social sciences – particularly political science, comparative politics and European studies. The book will also be of great interest to journalists and all those involved in the EU, including policy makers and civil servants throughout the EU itself.

What Happens When a Society is Diverse? Exploring Multi-dimensional Identities

Lewiston, N.Y.: Edwin Mellen Press
Edited by Sicakkan, Hakan G. & Lithman, Yngve G.

Description

With its interdisciplinary and multi-paradigmatic approach, this book aims to bring our thinking about diversity one step further towards making coexistence and politics in diverse societies possible. Diversification in our societies takes place on at least three levels. On the societal level, one can speak of a multitude of cultural/social groups. On the group level, the multitude and intersec-

tionality of individual belongings comes to the fore. On the individual level, the mobility of individuals' minds between different references of identification becomes a crucial element in theorizing the diverse society. What happens in society, politics, and communicative public spaces when the society is diverse in these terms?

Much of the recent intellectual and policy work has not been able to comply with societies that are increasingly diverse and groups/individuals whose relations with political institutions are becoming more complex than ever. By focusing on social groups and individuals with multidimensional and shifting identities, which are structured along the intersections of gender, sexuality, ethnicity, religion, ideology, physical disability, generation, mobility and migrancy, this volume aims to increase the understanding of the complex relations in diverse societies between humans, social groups, and political institutions. The different chapters of the book bring into focus an array of experiences with diversity and, taken together, they contribute to an understanding of the complex realities of living in diversity.

To provide a solid interdisciplinary basis for theorizing diversity, the book brings together the conceptual and methodological tools of political theory, social theory, history, political science, sociology and social anthropology. In this book, scholars with unique competencies share their knowledge on the topic and provide novel angles for thinking about coexistence and politics in diverse societies.

Nation vs. People: Bosnia is just a case

Newcastle:Cambridge Scholars Press. Date of Publication: 1 August 2006, ISBN: 1-84718-022-1. Dzemal Sokolovic

The book is provoked by the recent tragedy of Bosnia and the clash

within a paradigmatic multicultural society. It offers theoretical responses both to the challenge of Bosnia and to the global challenge of how to reconcile two facts of the modern world and the threat that stems from this: the existence of 200 states, and their commitment to their own integrities, and the existence of 8000 ethnic groups and their devotion to keep their identities alive.

The question the book raises is whether nation (state) and democracy are the proper and only answers to these challenges. Presenting conceptual controversies about two of the most discussed and disputed concepts of the present day, the author insists on totally new notions of nation and people (ethnic group, narod, folk). He maintains that ethnicity and nationality have hitherto been defined mainly in terms of culture and politics in anthropology and political science. Both concepts are however basically societal phenomena and therefore fall primarily within the subject domain of sociology. By combining a theoretical analysis with experience from Bosnia, the book provides definitions of concepts such as ethnic group and nation, and thereby ensures a new perspective and analytical tool for an international audience of academics and officials in international institutions and organizations. While the book is written in an academic style, it is nevertheless accessible to a broader audience: professors willing to test their own views and students keen to meet new approaches; academics eager to face new theoretical challenges and politicians ready to apply new emerging expertise; international practitioners capable of learning from life and local activists able to make up new theoretical responses to global issues.

Dzermal Sokolovic is the founder and director of the Institute for Strengthening Democracy in Bosnia, Konjic, B&H.

Max Weber i nytt lys

I samarbeid med Antonio Costa Pinto og Roger Eatwell publiserte Stein Ugelvik Larsen i år boken; «Charisma and Fascism in Interwar Europe». Den har med 12 kapitler som analyserer de ulike fascistiske diktatorene i Europa før og under 2. verdenskrig. Boken tar utgangspunkt i Max Webers klassiske begrep om karisma og lanserer modellen "the charismatic triangle" hvor det karismatiske trekket ved de fascistiske diktatorene og "førerne" belyses ut fra samspillet mellom "the charismatic leader", "the charismatic event" og "the charismatised or charismating followers." Videre har Costa Pinto og Ugelvik Larsen utviklet en ny

dimensjon til Webers former for legitimering av politisk makt. Vi kjenner alle: tradisjonell-, legal- og karismatisk dominans som nøkkelen i Webers typologi. Vi legger til "ideologisk dominans" eller "ideologisk legitimering" av politisk makt. Legitimeringen må ha et "innhold", noe man tror på, ikke bare en førerskikkelse og hans "overnaturlige" handlinger eller taler. Webers modell opptre derfor her som en firefelts typologi analysen. Ugelvik Larsen har skrevet kapitlet om Vidkun Quisling. Der vektlegger han "charisma from below" som grunnlag for å forstå utviklingen av Quisling som politisk leder. Quisling ble løftet opp til den posisjon han hadde, både før og under krigen, fordi medlemmene "trengte" en slik person til å manifestere sine innerste politiske ønsker. Siden ble de virvlet inn i uintenderte konsekvenser som fulgte av at han fikk en så sentral posisjon under den tyske okkupasjonen. Tidligere analyser har i sterk grad betont hvordan personen Quisling utstrålte karisma og særlig med virkning mot yngre medlemmer av NS. Den nye analysen ser på problemet den motsatte vei med "charisma from below".

Sunnmøre i statsbyggingens første fase

Boken om slaget i Hjørungavåg på Sunnmøre («Striden om Stedet»), som skjedde på et eller annet tidspunkt mellom 972 og 995, tar for seg en langvarig debatt blant leg og lærd i de siste 250 år. Den er redigert av Stein Ugelvik Larsen og tar bl.a. utgangspunkt i teorien om "balansepunktet" i Kystnorges politiske utvikling. Slaget mellom jomsvikingene fra Nordtyskland/Danmark og den norske leidangen under Håkon Sigurdsson ladejarl er det eneste store sjøslag i Norge der nordmennene vant over en fremmed inntrenger.

Den politiske betydningen av slaget i Hjørungavåg er viktig å analysere ut fra to hovedgrunner: for det første fant det sted i nettopp "balansepunktet" som viser at her var knutepunktet for den første norske statsbyggingen. For det annet, la slaget århundrelang føring på den lokale politiske utvikling i Kystnorge. Boken er ellers en enestående demonstrasjon av det som nå er lansert som "lekmannsforskning" i Norge. "Lekmannsforskning", representert ved et 50-talls lokale deltagere fra Sunnmøre og omliggende distrikter, viser hvordan tunge historiske kilder både får nytt liv og blir tolket i mange og ulike nyanser når historieforståelse i bred betydning står i fokus. Boken har videre et flerfaglig

tilsnitt og reiser viktige spørsmål knyttet til teoridannelse i moderne samfunnsforskning: hysteresse, selvforsterkede profeti, engangshandling og absolutt- og relativ tidsbestemmelse. Tør sampolstudentene gi seg i kast med slikt?

Publikasjoner

Einar Berntzen: kapittel 4.1 El militarismo og kapittel 4.2 Obstáculos para el desarrollo democrático i María C. Álvarez-Solar y Elisabeth Fonseca (eds.) Sociedad y cultura en América Latina (Bergen: Fagbokforlaget, 2006)

Jan Erik Grindheim (2006): «EUs sikkerhetspolitiske rolle i internasjonal politikk». Sikkerhetspolitisk bibliotek 2-2006. Oslo: Den norske atlantehavskomite (39 sider) Artikkelen kan lastes ned på http://www.atlantehavskomiteen.no/Publikasjoner/Sikkerhetspolitisk_bibliotek/Arkiv/2006/SPB%202final-2006.pdf

Disputaser

Hvordan forstå kompliserte policy problemer

Steven Ney disputerte for dr. polit. graden ved Universitetet i Bergen 29. mai 2006 med avhandlingen:

«Messy Issues, Policy Conflict and the Differentiated Polity: Analysing Contemporary Policy Responses to Complex, Uncertain and Transversal Policy Problems».

Europeerne har fått en vanskelig start på det 21. århundre når det gjelder offentlig policy-making. Velferdsstater som knaker i sammenføyningene, foreldete skattesystemer og overbeskyttende arbeidslivsløvgivning truer med å kvele økonomisk vekst og sysselsetting. Miljøproblemer, som globale klimaendringer og luftforurensing vil sannsynligvis gi kommende generasjoner uløselige problemer. I tillegg til denne (på ingen måte uttømmende) listen av uløste policyproblemer, har globalisering og raske sosio-kulturelle endringer totalt endret den konteksten man handler i med policy spørsmål, også de gamle favorittene, som arbeidsledighet, kriminalitet og sosialpolitikk. Mange kommentatorer, fra politikk, media og akademia, advarer om at dersom europeerne skal kunne opprettholde den livskvaliteten de er vant til må det rask og avgjørende handling til for å løse dagens største politiske utfordringer.

Men, som selv den mest overfladiske gjennomgang av policy-

problemer i Europa vil vise, dette er lettere sagt enn gjort. En del av problemet er at dagens policy saker vanligvis står i forhold til hverandre på en måte som ikke alltid er verken selvsagt eller lett å gjennomskue. Selv om det er mye forskning på ulike områder, slik som transportpolitikk, alderdom eller miljø, så ser det ikke ut som om disse dataene hjelper oss til å bli enige om den beste måten å handle på. Med andre ord: de politiske problemene vi står overfor er kompliserte.

Denne avhandlingen prøver å forstå hvordan de europeiske policy-skaperne behandler kompliserte policyproblemer. Den gjør det ved å fokusere på hvordan ulike aktører i policyprosessen, inkludert statlige organer, politikere og byråkrater, men også NGOer, forskere og borgere, er uenige om hvordan dagens politiske problemer best kan løses. I stedet for å ta for gitt at all konflikt om policy problemer handler om hvem som får hva i den politiske prosessen vil denne avhandlingen utforske ideen om at det er institusjonene der disse konfliktene finner sted som former den politiske debatten om vår tids viktigste saker.

Er våre borgerskapsidealer en hindring for beskyttelsen av flyktninger?

Hakan G. Sicakkan disputerte torsdag 8. juni 2006 for dr. polit.- graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

«The European Politics of Citizenship and Asylum»

Nasjonale asyllover og institusjoner i Europa har i mange tilfeller blitt anlagt ikke bare for å behandle asylsøknader og hjelpe flyktninger, men også for å avgjøre asylsøkernes legitimitet som potensielle medborgere. Dette står i motsetning til målsetningene til Genève Flyktningekonvensjonen av 1951. For å undersøke konsekvensene av dette fokuserer dette studiet på de begrepsmessige og historiske hovedlinjene, så vel som dagens politiske og institusjonelle forhold, som lenker asylpolitikken fast til de vesteuropeiske nasjonalstatenes medborgerskapsmodeller.

For å vise de konseptuelle og historiske sammenhengene kartlegger avhandlingen hvordan forskjellige paradigmer i politisk teori har begrepsfestet "flyktningen" med utgangspunkt i medborgerskapsmodeller og hvordan definisjonen av en flyktning historisk sett har endret seg parallelt med utviklingen

av forskjellige medborgerskapsidealer. Den konseptuelle analysen argumenterer for at, ved å etablere en tett forbindelse mellom flyktningebegrepet og ensidige normative idealer om "det gode liv", "det gode samfunn" og "den gode borger", har medborgerskaps-teoriene skilt flyktningebegrepet fra dets grunnleggende forankring i menneskerettighetene.

Den korte historiske oversikten viser at flyktningebegrepet frem til 1951 har representert et dynamisk og fleksibelt fenomen som fulgte endringene i forholdet mellom makthaverne og folket. Ved å fundere flyktningedefinisjonen i et medborgerskapsideal har Flyktningekonvensjonen snevret inn flyktningebegrepet og saknet dets utviklingsprosess. Konsekvensen er at definisjonen ikke lenger representerer dagens politiske realiteter på en tilfredsstillende måte og at den utelater de nye menneskelige lidelsene som kjennetegnes av vår tids flyktningetilstander og nye former for menneskerettighetsbrudd.

For å undersøke de faktiske forholdene mellom medborgerskap og asyl, gir den empiriske delen av avhandlingen en kort komparativ oversikt over 18 vesteuropeiske staters historiske og nåværende medborgerskapsmodeller. I neste steg konstruerer den komparative typologier over rettsprinsippene og de institusjonelle ordningene bak 19 vesteuropeiske staters asylpolitikk. Deretter viser den hvordan statenes medborgerskapsmodeller utformer deres asylrettslige prinsipper og institusjonelle ordninger, og hvordan dette forholdet rammer asylpolitikken deres. Analysene her viser en systematisk sammenheng mellom disse.

Den viser også at vesteuropeiske staters medborgerskapsmodeller kjennetegner deres asylrettslige og institusjonelle rammer rundt politisk asyl mer enn Flyktningekonvensjonens målsetninger og mer enn flyktningenes faktiske behov for beskyttelse. Videre dokumenterer studiet at mottakslandenes forskjellige medborgerskapsmodeller forklarer deres asylinnvilgesprosent bedre enn menneskerettighetsbruddene i asylsøkernes hjemland.

Basert på disse funnene identifiserer avhandlingen de asylrettslige prinsippene og institusjonelle ordningene som kan føre til en asylpolitikk som er fundert i menneskerettighetene og Flyktningekonvensjonens humanitære målsetninger. Deler av monografien har blitt publisert som artikler i internasjonale tidsskrifter og som bokkapitler, og selve avhandlingen har blitt akseptert av et New York-forlag for publikasjon som en bok.

Ideologi, religion og private skular

Svein Tuastad disputerte 14. juni 2006 for dr. polit.-graden ved Universitetet i Bergen med avhandlingen:

«Skulen og statsmaktsspørsmålet. Stortingsdebattar 1945–2005 om religion i skulen og om private skular i lys av normativ teori»

Avhandlingen er basert på ei forventning om at skulepolitikk kan vere eit fruktbart inntak til å studere dei ideologiske motsetnadane – det normative regimet – i norsk politikk. Dei to skulepolitiske tema religion i skulen og private skular har vore studerte ved at alle stortingsdebattar om dei to emna, og alle formuleringane i partiprogramma, er analyserte for perioden frå 1945 til 2005.

Den første hovuddelen i avhandlingen er ein gjennomgang av nyare, normativ politisk teori. Denne vert i analysedelen brukt for å karakterisere standpunktta i skulepolitikken. I motsetnad til i mange andre framstillingar av norsk politikk 1945–2005 er det når det gjeld den analyserte skulepolitikken i avhandlingen, tale om kontinuitet snarare enn brøt i høve til partirepresentantanes normative orienteringar. I den samla perioden har to blokker stått mot kvarandre både i høve til religions-temaet og privatskuletemaet. Venstresida er meir likskapsorientert enn høgresida, og dessutan – meir liberal.

Det er nesten påfallande likskapar, både når det gjeld analysen av religionstemaet og av privatskuletemaet, mellom slik partikonstellasjonane og argumentstypane var ved utgangen av den samla perioden samanlikna med dei første debattane like etter krigen.

På tre punkt divergerer konklusjonane i avhandlingen med fleire av dei andre framstillingane om norsk politikk i perioden. Dei ulike konklusjonane kan oppsummerast som ulike vurderingar av sosialdemokratiet si rolle. Sosialdemokratiet vert av mange oppfatta først som for teknokratisk, deretter som for marknadsorientert og generelt som for lite liberalt. Men i avhandlingen er det ikkje grunnlag for slike slutningar – det er snarare tvert om. Dette kan vere ein indikasjon på at påstandane i ein del andre arbeid når det gjeld å karakterisere norsk politikk generelt – til dømes at han har vorte nyliberal - stundom har vore baserte på eit litt for overfladisk grunnlag.

Alle avhandlingene kan lånes på Det samfunnsvitenskapelige fakultetsbibliotek.